

Syv eksempler på sagsforløb om udsatte børn og unge

Indledning

Dette katalog præsenterer syv eksempler på sagsforløb om støtte og hjælp efter serviceloven på udsatte børn- og ungeområdet. Sagsforløbene er konstrueret på baggrund af en række kommunale sager, som Ankestyrelsen har gennemgået.

Kataloget er udarbejdet til brug for Social- og Indenrigsministeriets kulegravning af området, som er aftalt mellem regeringen og KL i "Aftale om kommunernes økonomi for 2020". Kataloget skal anvendes som afsæt for interviews og workshops med kommunale sagsbehandlere og ledere.

Formålet med kataloget er at give eksempler på, hvordan en sag om støtte og hjælp efter serviceloven kan forløbe.

Sagsforløbene er konstrueret med fokus på at illustrere, hvordan kommunerne arbejder med de fire pejlemærker for god kvalitet i sagsbehandlingen:

- Faglig udredning
- Valg af indsats
- Opfølgning
- Inddragelse

De syv sagsforløb handler om syv forskellige foranstaltninger i serviceloven:

- Forebyggende indsats efter § 11, stk. 3
- Støtte i hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 2
- Familiebehandling efter § 52, stk. 3, nr. 3
- Aflastning efter § 52, stk. 3, nr. 5
- Kontaktperson efter § 52, stk. 3, nr. 6
- Frivillig anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 7
- Anbringelse uden samtykke efter § 58

Metode

Sagsforløbene er baseret på Ankestyrelsens gennemgang af i alt 70 sager – ti for hver sagstype – fra fem forskellige kommuner.

Hvert konstrueret sagsforløb er baseret på en deskriptiv gennemgang af de ti sager om den givne sagstype. Sagsforløbet gengiver de overvejende fund i sagerne. Sagsforløbene har dermed ikke fundet sted i virkeligheden i deres helhed, men består af pseudonymiserede elementer fra de gennemgåede faktiske sager om samme sagstype. Sagsforløbene giver ikke et repræsentativt indblik i sagsbehandlingen i kommunerne.

Læsevejledning

Ud over et konstrueret sagsforløb for hver af de syv forskellige sagstyper indeholder kataloget for hver sagstype:

- En indledende beskrivelse af, hvad der kendetegner sagsforløbet i forhold til de fire pejlemærker samt den tidsmæssige fremdrift i sagen.
- Bokse, der fremhæver relevant lovgivning i sagsforløbet. Der er tale om centrale nedslagspunkter og ikke en udtømmende liste over al relevant lovgivning.

Indhold

1. FOREBYGGENDE INDSATS	6
2. STØTTE I HJEMMET	10
3. FAMILIEBEHANDLING	14
4. AFLASTNING	18
5. KONTAKTPERSON	22
6. FRIVILLIG ANBRINGELSE	26
7. ANBRINGELSE UDEN SAMTYKKE	30

1. Forebyggende indsats

Om sagen

Sagen handler om Lilje, som er seks måneder gammel, da kommunen bevilger en forebyggende indsats. Lilje bor alene med sin mor. De har begrænset kontakt til Liljes far, som har del i forældremyndigheden.

Kommunen bevilliger forebyggende indsats i form af familierådgivning for at støtte Liljes mor i at etablere en god struktur i hverdagen og afklare hendes økonomiske forhold.

INDDRAGELSE

Liljes mor bliver inddraget igennem hele sagsforløbet. Liljes far bliver ikke inddraget, selvom han også har del i forældremyndigheden. Det betyder, at farens eventuelle ressourcer ikke inddrages som en del af indsatsen. Der er tale om et lille barn, og det fremgår ikke, at kommunen overvejer, hvordan Lilje kan inddrages eksempelvis via observationer.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen undersøger Liljes forhold igennem samtaler med Liljes mor og oplysninger fra sundhedsplejersken.

VALG AF INDSATS

Der er overensstemmelse mellem Liljes problemstillinger og valget af indsats. Kommunen vurderer indledende, at der er tale om en afgrænset problemstilling, og det er tilstrækkeligt med en forebyggende indsats. Kommunen modtager efterfølgende en underretning, og træffer afgørelse om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse.

OPFØLGNING

Kommunen følger op på indsatsen ved at indhente en statusudtalelse fra sundhedsplejersken, selvom der ikke er lovkrav om opfølgning ved en forebyggende indsats. Det betyder, at der ligger en konkret vurdering til grund for lukning af sagen.

TIDSPERSPEKTIV

Kommunen tager kontakt til Liljes mor kort efter underretningen og iværksætter den forebyggende indsats umiddelbart efter den indledende samtale med moren.

§ 155

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§ 11, STK. 3

Om forebyggende indsats.

1

OPSTART

Kommunen modtager en underretning fra sundhedsplejen, da Lilje er fem måneder gammel. Sundhedsplejersken er bekymret for morens evne til at varetage Liljes behov, da hun virker meget presset efter, at Liljes far er flyttet ud. Hjemmet fremstår rodet og beskidt. Lilje er dog umiddelbart i trivsel.

Kommunen vurderer, at underretningen ikke er akut.

INDDRAGELSE

En lille uge senere tager sagsbehandleren på hjemmebesøg. Her bekræfter Liljes mor, at hun har brug for hjælp. Hun er flyttet hertil fra Færøerne tre år tidligere og har meget begrænset netværk.

Moren har svært ved at få hverdagen til at fungere som alenemor og har mange bekymringer om sin økonomi. Lejligheden er rodet, der står madrester rundt omkring, og der ligger knust glas på køkkengulvet. Der er tydelige skjolder af fugt på væggene. Liljes mor fortæller, at hun gerne vil flytte, men at hun ikke har råd eller overskud til at finde noget andet.

FAGLIG UDREDNING OG VURDERING

Efter hjemmebesøget er sagsbehandleren i tvivl om, hvorvidt der er behov for at udarbejde en børnefaglig undersøgelse. Lilje er umiddelbart i trivsel, og morens problemer udspringer af, at hun aktuelt er i en presset situation. Samme dag vender hun derfor sagen med sin faglige leder, og de vurderer, at det er tilstrækkeligt med en forebyggende indsats.

4

VALG AF INDSATS

To uger efter hjemmebesøget bevilger kommunen familierådgivning efter § 11, stk. 3, i form af 10 samtaler. Samtalerne skal støtte Liljes mor i at etablere en god struktur i hverdagen og afklare hendes økonomiske forhold.

Samtalerne starter umiddelbart efter bevillingen.

5

OPFØLGNING

Fire måneder efter opstart af samtalerne indhenter sagsbehandleren en status fra sundhedsplejersken, der beskriver, at Liljes mor har fået mere overskud og bedre overblik over sin økonomi. Lilje er startet i dagpleje og trives fortsat, om end hun grovmotorisk ikke er helt alderssvarende udviklet.

Sagsbehandleren vurderer, at der ikke længere er behov for støtte og lukker sagen.

6

SAGEN GENÅBNES

To måneder senere sender dagplejen en underretning. Liljes dagplejer beskriver, at Lilje reagerer med voldsomt ubehag ved fysisk berøring, at hun er udfordret grovmotorisk, og at hun ofte er meget træt. Derudover er hendes tøj og sko ikke passende til årstiden og for småt. Dagplejeren oplever, at moren ikke læser Liljes behov, og afhentningssituationerne er oftest kaotiske.

Sagsbehandleren vurderer, at underretningen ikke er akut.

§ 155

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

7

INDDRAGELSE

To uger efter underretningen taler sagsbehandleren med Liljes mor. Moren fortæller, at hun har svært ved at opretholde en god struktur i hverdagen for Lilje, og at hun ofte først får Lilje til at sove klokken 23. Moren fortæller desuden, at hun har fået en ny kæreste, som hun sover hos nogle gange om ugen. Når hun er hos kæresten, passer naboen Lilje. Liljes mor vil gerne have hjælp igen og samtykker til, at der udarbejdes en børnefaglig undersøgelse.

8

VURDERING

Efter samtalen med Liljes mor vurderer sagsbehandleren, at der ikke længere er tale om en konkret, afgrænset problemstilling, og træffer afgørelse om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse.

Sagsakterne slutter.

2. Støtte i hjemmet

Om sagen

Sagen handler om Daniel, som er tre år, da kommunen bevilliger støtte i hjemmet. Forældrene er skilt, og Daniel bor sammen med sin mor og lillesøster. Forældrene har fælles forældremyndighed, og faren har samvær med Daniel fire timer om måneden.

Kommunen bevilger støtte i hjemmet med henblik på at støtte moren i at håndtere konflikter med Daniel og understøtte hans trivsel.

INDDRAGELSE

Kommunen inddrager Daniel ved begge underretninger og opfølgning. Kommunen overvejer ikke, hvordan Daniels perspektiv kan inddrages i forbindelse med den faglige udredning eller ved valg af indsats. Daniels mor inddrages gennem hele sagsforløbet. Daniels far forsøges inddraget i forbindelse med den første underretning, men ikke derefter. Det betyder, at farens eventuelle ressourcer i forhold til at understøtte Daniels trivsel ikke afdækkes.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen undersøger Daniels forhold gennem samtaler med Daniel og Daniels mor i forbindelse med underretninger og ved et netværks møde med relevante fagpersoner.

VALG AF INDSATS

Der er overensstemmelse mellem Daniels problemstillinger og valget af

indsats. Kommunen udarbejder ikke en handleplan for indsatsen. Det betyder, at der træffes afgørelse uden, at det er klart beskrevet, hvordan indsatsen skal imødekomme Daniels støttebehov.

OPFØLGNING

Første opfølgning sker tre måneder efter iværksættelsen af indsatsen i overensstemmelse med lovgivningens krav. Der er fortsat ikke en handleplan, der angiver formålet og de konkrete mål med indsatsen. Det betyder, at kommunen ikke kan følge op på, om indsatsen bidrager til formålet.

TIDSPERSPEKTIV

Der er fremdrift i sagen frem til afgørelsen om en børnefaglig undersøgelse. Den børnefaglige undersøgelse er dog først færdig syv måneder efter underretningen – og indsatsen kunne dermed have været iværksat mindst tre måneder tidligere. Opfølgningen sker rettidigt.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 155

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§ 50, STK. 7

Om frist for udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse.

4

FAGLIG UDREDNING

To uger efter underretnings-samtalen træffer sagsbehandleren afgørelse om en børnefaglig undersøgelse. Som led i undersøgelsen indkalder sagsbehandleren børnehaven, PPR og Daniels mor til et netværksmøde.

5

UNDERRETNING

En måned efter afgørelsen om en børnefaglig undersøgelse sender børnehaven endnu en underretning. Sagsbehandleren vurderer, at den ikke er akut og afholder underretningssamtaler med Daniel og hans mor en uge senere. Samtidig presser moren på for at få hjælp.

6

FAGLIG UDREDNING

Syv måneder efter morens første henvendelse er den børnefaglige undersøgelse færdig. Den konkluderer, at der er behov for at støtte moren i at håndtere konflikter med Daniel og understøtte hans trivsel.

SAGSBEHANDLERSKIFT

Arbejdet med den børnefaglige undersøgelse trækker ud, blandt andet på grund af flere sagsbehandlerskift.

§ 140

Om handleplaner.

§ 48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

7

VALG AF INDSATS

Samme dag, som den børnefaglige undersøgelse afsluttes, træffer kommunen afgørelse om støtte i hjemmet i form af en familiekonsulent fem timer om ugen. Daniels mor er samarbejdsvillig og imødekommende over for familiekonsulenten.

VALG AF INDSATS

Kommunen træffer samtidig afgørelse om netværksafloadning for Daniel hos hans moster hver fjerde weekend.

8

OPFØLGNING

Tre måneder efter iværksættelse af støtten i hjemmet er der opfølgning i form af et netværksmøde. Familiekonsulenten beretter om tegn på bedring hos Daniel. Sagsbehandleren taler også med Daniel, som fortæller, at hans mor ikke skælder så meget ud mere.

Sagsbehandleren vurderer, at der ikke er grund til at ændre på indsatsen.

Sagsakterne slutter.

3. Familiebehandling

Om sagen

Sagen handler om Ida, som er 14 år, da kommunen træffer afgørelse om familiebehandling. Forældrene er skilt, og Idas mor har fuld forældremyndighed. Ida bor sammen med sin mor, stedfar og to yngre søskende. Ida har ikke kontakt til sin biologiske far.

Kommunen bevilliger familiebehandling for at afhjælpe Idas angstproblematikker og for at mindske konfliktniveauet i familien.

INDDRAGELSE

Ida, Idas mor og stedfar bliver inddraget igennem stort set hele sags forløbet. Ida inddrages dog ikke i udarbejdelsen af handleplanen. Det betyder, at kommunen ikke tilvejebringer Idas synspunkter i forhold til, hvad de konkrete mål med indsatsen skal være. Det er desuden uklart, i hvilken grad Idas mor er inddraget i valg af indsats.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen afholder samtaler med Ida og hendes familie flere gange i forløbet og indhenter statusudtalelser fra forskellige fagfolk både i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse og opfølgning.

VALG AF INDSATS

Der er overensstemmelse mellem Idas problemstillinger og valget af indsats. Der bliver udarbejdet en handleplan, men først efter afgørelsen.

Det betyder, at der træffes afgørelse uden, at det er klart beskrevet, hvor dan indsatsen kan imødekomme Idas støttebehov.

OPFØLGNING

Første opfølgning sker tre måneder efter iværksættelsen af indsatsen i overensstemmelse med lovgivningens krav. Det fremgår dog ikke, at kommunen forholder sig til, om handleplanen skal revideres. Det betyder, at det er uklart, om handleplanen bruges som et redskab til at vurdere, om indsatsen skal ændres.

TIDSPERSPEKTIV

Der er fremdrift i sagen frem til afgørelsen om en børnefaglig undersøgelse. Den børnefaglige undersøgelse er dog først færdig fem måneder efter underretningen – og indsatsen kunne dermed have været iværksat mindst en måned tidligere. Opfølgningen sker rettidigt.

§ 155

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 50, STK. 3

Om inddragelse af barnet ved børnefaglig undersøgelse.

§ 48

Om barnets ret til en bisidder.

1

OPSTART

Kommunen modtager en underretning fra skolen, der er bekymret for Ida. Ida har haft højt fravær igennem en længere periode og isolerer sig meget, når hun er i skole. Forældrene har svært ved at få Ida afsted i skole om morgenen.

Kommunen vurderer, at underretningen ikke kræver akut handling.

2

INDDRAGELSE

En uge efter afholder sagsbehandleren samtale med Idas mor og stedfar. De bekræfter, at de har svært ved at få Ida afsted om morgenen. Det giver anledning til tiltagende konflikter mellem stedfaren og Ida. Idas mor er sygemeldt fra arbejdet på grund af behandling for langvarig stress og depression.

Moren fortæller, at Ida tidligere har været i et forløb i børnepsykiatrien på grund af angst. Ida er netop blevet henvist igen og afventer opstart på forløbet.

Sagsbehandler forsøger samme dag at tale med Ida, som ikke har lyst til at tale med hende.

3

VURDERING

En uge efter samtalerne vurderer sagsbehandleren, at der er grundlag for at træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse.

4

INDDRAGELSE

Som led i undersøgelsen forsøger sagsbehandleren igen at afholde samtale med Ida. Ida vil gerne have sin mor med som bisidder til samtalen. Ida fortæller, at hun bliver ked af det, når hun får skældud af sin stedfar. Hun har ikke lyst til at tale om skolen. Sagsbehandleren giver Ida en usynlig tryllestav og spørger, hvad hun gerne vil trylle væk. Ida fortæller, at hun gerne vil trylle sin angst væk, så hun kan komme afsted i skole ligesom sine søskende.

Ida fortæller, at hun gerne vil tale med en psykolog, hvis sagsbehandleren tror, at det kan hjælpe hende.

§ 50, STK. 4 OG STK. 5

Om udredning og inddragelse af fagfolk ved børnefaglig undersøgelse.

5

FAGLIG UDREDNING

Sagsbehandleren indhenter statusudtalelser fra børnepsykiatrien, skole og Jobcenter, hvor moren er tilknyttet.

Sagsbehandleren indkalder moren og stedfaren til samtale. De fortæller, at det er blevet lidt bedre med konflikterne derhjemme, men at de stadig er magtesløse i forhold til at få Ida regelmæssigt i skole. Moren vil gerne have, at Ida får hjælp, men er i tvivl om, hvorvidt Ida vil samarbejde.

§ 48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

§ 167

Om klagerettigheder til barnet, der er fyldt 12 år.

§ 50, STK. 7

Om frist for udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse.

6

VALG AF INDSATS

Fem måneder efter underretningen fra skolen er den børnefaglige undersøgelse færdig. Kommunen træffer afgørelse om ti psykologsamtaler til Ida for at bearbejde hendes angstproblematik i forhold til skolen. Kommunen bevilger otte familierapeutiske samtaler til Idas mor og stedfar, så de kan hjælpes til at mindske konflikterne derhjemme og støtte Ida til at komme i trivsel.

Sagsbehandleren taler ikke med Ida før afgørelsen, da de allerede har talt om psykologbehandling i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse.

Begge indsatser starter umiddelbart efter afgørelsen.

§ 140

Om handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

7

HANDLEPLAN

Tre uger efter afgørelsen udarbejder sagsbehandleren en handleplan, som beskriver formålet med indsatserne. Handleplanen er udarbejdet på baggrund af input fra Idas mor og stedfar, familierapeuten og psykologen.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

8

OPFØLGNING

Tre måneder efter afgørelsen taler sagsbehandleren med Ida for at følge op på indsatsen. Ida fortæller, at det er rart at tale med psykologen. Ida er gået med til morens forslag om, at hun starter på efterskole efter sommerferien. Sagsbehandleren modtager desuden statusbeskrivelser fra psykologen og familieterapeuten, som vidner om, at Ida er i bedre trivsel.

Sagsbehandleren aftaler med Ida og hendes mor, at psykologforløbet afsluttes og sagen lukkes, når Ida starter på efterskole.

9

HENVENDELSE FRA MOR

En måned efter sagen er blevet lukket, kontakter Idas mor kommunen. Hun er meget frustreret, da Ida er kommet hjem efter kun tre uger på efterskolen. Ida nægter at tage tilbage til efterskolen, og moren ved ikke, hvad hun skal gøre. Hun har forsøgt at kontakte deres tidligere familieterapeut men har fået oplyst, at familieterapeuten er stoppet.

10

VALG AF INDSATS

Samme dag kontakter sagsbehandleren Ida. Efter aftale med Ida træffer sagsbehandleren igen afgørelse om psykologsamtaler. Sagsbehandleren går desuden i gang med at finde en ny familieterapeut til Idas mor og stedfar. Mor er ked af, at hun skal starte op med en ny familiekonsulent, som ikke kender familien. Stedfaren ønsker ikke hjælp fra kommunen igen.

Sagsakterne slutter.

4. Aflastning

Om sagen

Sagen handler om Sofie, som er syv år, da kommunen bevilger aflastning. Sofie bor sammen med sin mor, far og lillesøster.

Kommunen bevilliger aflastning for at give Sofie en pause i stabile rammer fra forældrenes problemer, og for at give forældrene mere overskud i hverdagen.

INDDRAGELSE

Sofie bliver ikke inddraget ved underretningen, men først i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse. Kommunen taler desuden ikke med Sofie før afgørelsen om aflastning. Det betyder, at kommunen træffer afgørelse uden at tilvejebringe Sofies synspunkter om den valgte indsats. Forældrene bliver inddraget igennem hele sagsforløbet, og både barn og forældre er inddraget ved opfølgning.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen undersøger Sofies forhold gennem samtaler med forældrene og samtale med Sofie i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse. Derudover indhenter kommunen statusudtalelser fra relevante fagpersoner i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse.

VALG AF INDSATS

Der er overensstemmelse mellem Sofies problemstillinger og valget af indsats. Kommunen udarbejder en handleplan, der angiver formålet og de konkrete mål med indsatsen.

OPFØLGNING

Første opfølgning sker tre måneder efter iværksættelsen af indsatsen i overensstemmelse med lovgivningens krav. Det fremgår dog ikke, at kommunen forholder sig til, om handleplanen skal revideres. Det betyder, at det er uklart om handleplanen bruges som et redskab til at vurdere, om indsatsen skal ændres.

TIDSPERSPEKTIV

Kommunen handler akut på underretningen og iværksætter foreløbig støtte sideløbende med den børnefaglige undersøgelse. Den børnefaglige undersøgelse er dog først færdig seks måneder efter underretningen. Det betyder, at afgørelse om indsatsen kunne have været truffet mindst to måneder før. Derudover går der to måneder fra afgørelsen til indsatsen iværksættes.

1

FORHISTORIE

Kommunen får første gang kendskab til familien, da moren er gravid med Sofies lillesøster. Her modtager kommunen en underretning fra sygehuset, hvor personalet vurderer, at familien har brug for støtte. Sofies far er førtidspensionist, og moren modtager kontanthjælp. Moren er bipolar og begge forældre har ADHD.

På baggrund af underretningsamtaler med forældrene og statusudtalelser fra psykiatrien og Sofies daginstitution vurderer sagsbehandleren, at der ikke er grundlag for at udarbejde en børnefaglig undersøgelse. Moren har allerede psykologsamtaler, og familien henvises derudover til åben, anonym rådgivning ved behov. Kommunen lukker sagen.

LILLESØSTER

I forbindelse med underretningen opretter sagsbehandleren samtidig en sag om Sofies lillesøster.

§ 52, STK. 2

Om foreløbig støtte sideløbende med den børnefaglige undersøgelse.

VALG AF INDSATS

Sideløbende med, at sagsbehandleren udarbejder den børnefaglige undersøgelse, iværksættes familiebehandling, da sagsbehandleren vurderer, at det er nødvendigt i forhold til at sikre Sofies trivsel.

§ 155

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 50, STK. 4 OG STK. 5

Om børnefaglig undersøgelse.

3

OPSTART OG VURDERING

To år efter, da Sofie er syv år, modtager kommunen en underretning fra psykiatrisk sygehus. Moren er dagen inden blevet indlagt med en svær depression, og personalet er bekymret for farens evne til at tage vare på børnene i morens fravær.

Sagsbehandleren vurderer, at underretningen er akut, og tager samme dag på hjemmebesøg hos faren. Faren er tydeligvis presset af situationen. Han ved ikke, hvornår moren udskrives og er bange for, at det er en langvarig indlæggelse. Kommunen træffer afgørelse om, at der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse.

FAGLIG UDREDNING

En uge efter afholder sagsbehandleren en samtale med forældrene på hospitalet. Morens psykiske tilstand har været meget svingende det seneste år, og hun har haft tanker om at gøre sig selv og børnene ondt. Derudover fortæller forældrene, at de ofte har voldsomme skænderier, som børnene overværer. Der er intet netværk til at hjælpe.

Sofies skole beskriver i en statusudtalelse, at Sofie er påvirket af de turbulente forhold i hjemmet. Hun kommer let i konflikt med de andre børn og har voldsomme følelsesudbrud. Sagsbehandleren indhenter derudover en statusudtalelse fra psykiatrisk sygehus om morens tilstand.

§ 50, STK. 3

Om inddragelse af barnet ved børnefaglig undersøgelse.

4

INDDRAGELSE

Samme dag som samtalen med forældrene taler sagsbehandleren med Sofie på hendes værelse. Sofie fortæller blandt andet, at hun er bekymret for sin mor, og at hun ikke kan lide, når forældrene skændes.

§ 50, STK. 7

Om frist for udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse.

5

FAGLIG UDREDNING

Seks måneder efter underretningen fra psykiatrisk sygehus afslutter sagsbehandleren den børnefaglige undersøgelse. Forældrene er udeblevet fra flere aftaler.

6

VURDERING

Den børnefaglige undersøgelse konkluderer, at forældrene har brug for støtte og redskaber til at sikre en god hverdagsstruktur i hjemmet og mindske deres konfliktniveau. Forældrene er presset i hverdagen med to små børn og psykiske vanskeligheder, og der er bekymring for Sofies trivsel. Både Sofie og forældrene har af og til brug for en pause fra hinanden, og Sofie har brug for at denne pause finder sted i trygge, stabile rammer.

7

VALG AF INDSATS

Samme dag, som den børnefaglige undersøgelse afsluttes, træffer kommunen afgørelse om aflastning i en plejefamilie hver anden weekend. Forældrene er skeptiske i forhold til aflastning, da de ikke har lyst til, at Sofie skal bo hos "nogle fremmede". De går dog med til det, idet sagsbehandleren forsikrer dem om, at både de og Sofie skal sige god for plejefamilien.

Sagsbehandleren udarbejder samtidig en handleplan, der angiver formålet med aflastningen og konkrete mål for indsatsen. Herefter taler sagsbehandleren med Sofie om afgørelsen.

VALG AF INDSATS

Samtidig træffer kommunen afgørelse om familiebehandling. Forældrene er positivt indstillede over for familiebehandlingen, der allerede er i gang.

§ 48

Om barnets ret til en bisidder.

§ 140

Om handleplaner.

8

TVIVL HOS FORÆLDRENE

En måned efter afgørelsen er der endnu ikke fundet en aflastningsfamilie, og forældrene er igen i tvivl, om de ønsker aflastning til Sofie.

I mellemtiden har moren haft et psykotisk anfald, og psykiatrisk hospital vurderer, at hun er alvorligt selvmordstruet.

9

VALG AF INDSATS

To måneder efter afgørelsen finder kommunen en passende aflastningsfamilie. Både forældrene og Sofie møder aflastningsfamilien, og alle har positive forventninger til samarbejdet.

Familiebehandlingen afsluttes, fordi sagsbehandleren nu vurderer, at aflastningen er tilstrækkelig.

10

OPFØLGNING

Tre måneder efter opstart af aflastningen følger sagsbehandleren op på indsatsen. Sofie fortæller, at hun er glad for aflastningsfamilien.

Aflastningsfamilien fortæller, at de har mistanke om, at faren har et stofmisbrug. Da sagsbehandleren drøfter dette med forældrene, bliver de meget fortørnede, og de ønsker ikke længere, at Sofie skal være hos aflastningsfamilien.

Sagsbehandleren vurderer, at aflastningen hos den aktuelle aflastningsfamilie skal afsluttes, og går i gang med at finde en ny aflastningsfamilie.

Sagsakterne slutter.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

5. Kontaktperson

Om sagen

Sagen handler om Marvin, som er 13 år, da kommunen bevilger en kontaktperson. Forældrene er skilt, men har fælles forældremyndighed. Marvin bor sammen med sin mor og tre yngre søskende.

Kommunen bevilger kontaktperson for at afhjælpe Marvins udfordringer med højt skolefravær og udadreagerende adfærd.

INDDRAGELSE

Marvin bliver inddraget ved vurdering af underretningen og igen ved opfølgning på indsatsen. Kommunen inddrager dog ikke Marvin i for bindelse med afgørelsen eller i udarbejdelsen af handleplanen. Marvins mor bliver inddraget igennem hele forløbet undtagen ved opfølgning. Kommunen forsøger ikke at inddrage Marvins far, selvom han også har forældremyndighed.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen har tidligere undersøgt Marvins forhold gennem en børne faglig undersøgelse. Forud for afgørelsen om kontaktperson taler kom munen med Marvin og hans mor om den seneste underretning men indhenter ikke derudover aktuelle oplysninger om Marvins forhold.

VALG AF INDSATS

Der er umiddelbart overensstemmelse mellem Marvins problemstillinger

og valget af indsats. Der bliver udarbejdet en handleplan, men først efter afgørelsen. Det betyder, at der træffes afgørelse uden, at det er klart be skrevet, hvordan indsatsen kan imødekomme Marvins støttebehov.

OPFØLGNING

Første opfølgning sker først fem måneder efter iværksættelsen af ind satsen og dermed for sent. I forbindelse med opfølgningen forholder kommunen sig til, om handleplanen skal revideres.

TIDSPERSPEKTIV

Kommunen taler med Marvin og hans mor en uge efter underretningen og træffer umiddelbart herefter afgørelse om kontaktperson. Der går dog to måneder, før indsatsen iværksættes, og herefter går der yderli gere fem måneder, før kommunen følger op på indsatsen. Det betyder, at det i mellemtiden er uvist, om indsatsen bidrager til at imødekomme Marvins støttebehov.

§ 167

Om klagerettigheder til barnet, der er fyldt 12 år.

§ 48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 140

Om brug af handleplaner.

4

VALG AF INDSATS

Dagen efter samtalerne træffer kommunen afgørelse om kontaktperson til Marvin otte timer om ugen. Herfra går der to måneder før sagsbehandleren finder en kontaktperson til Marvin. Kontaktpersonen er en mand i midten af 20'erne.

VALG AF INDSATS

Kommunen bevilger samtidig støtte i hjemmet med henblik på at skabe bedre morgenrutiner i hjemmet for at sikre, at Marvin møder i skole samt for at afhjælpe Marvins udadreagerende adfærd.

HANDLEPLAN

En uge efter afgørelsen udarbejder sagsbehandleren en handleplan. Den beskriver, at der iværksættes støtte i form af en kontaktperson. Målene i handleplanen handler om at mindske Marvins skolefravær og at lære Marvin at håndtere sit temperament. Marvins mor samtykker til handleplanen.

6

SKIFT I KONTAKTPERSON

To måneder efter iværksættelse af indsatsen stopper kontaktpersonen pludselig af personlige årsager, og Marvin får en ny kvindelig kontaktperson.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155, STK. 2

Om akutvurdering af underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 155A, STK. 2

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

7

OPFØLGNING

Tre måneder senere følger kommunen op ved at ringe til den nye kontaktperson. Det viser sig, at kontaktpersonen ikke har mødt Marvin de sidste to måneder. Hun fortæller, og det har været svært at opbygge en relation til Marvin.

Sagsbehandler kontakter Marvin samme dag. Han fortæller, at han savner den gamle kontaktperson.

Sagsbehandleren vurderer, at det fortsat er relevant at arbejde videre ud fra samme mål i handleplanen.

8

UNDERRETNING

To dage efter samtalen med kontaktpersonen sender skolen en underretning. Skolen oplever, at Marvin fortsat har højt fravær og problematisk adfærd.

Sagsbehandleren vurderer, at underretningen ikke giver anledning til at ændre på indsatsen eller målene.

Sagsakterne slutter.

6. Frivillig anbringelse

Om sagen

Sagen handler om Emma, som anbringes med morens samtykke, da hun er ti år. På afgørelsestidspunktet er moren gravid igen. Moren har fuld forældremyndighed, og der er ingen kontakt til Emmas far.

Kommunen anbringer Emma uden for hjemmet, fordi hun er i massiv mistriksel, og kommunen vurderer, at de øvrige muligheder for at afhjælpe hendes mistriksel er udtømte.

INDDRAGELSE

Emma bliver inddraget ved underretning, udarbejdelse af handleplan og opfølgning. Kommunen taler også med Emma ved valg af indsats men først to dage efter afgørelsen. Det betyder, at Emmas holdning til indsatsen først tilvejebringes efter afgørelsen. Emmas mor inddrages igennem hele sagsforløbet undtagen ved opfølgning.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen har tidligere undersøgt Emmas forhold gennem en børne faglig undersøgelse. Efter den seneste underretning opdaterer kommunen undersøgelsen ud fra den nyeste viden, herunder fra familiens professionelle netværk. Da moren er gravid udarbejder kommunen desuden en børnefaglig undersøgelse om det ufødte barn.

VALG AF INDSATS

Der er overensstemmelse mellem Emmas problemstillinger og valget af indsats. Kommunen udarbejder en handleplan, men først en uge efter afgørelsen. Det betyder, at der træffes afgørelse uden, at det er klart beskrevet, hvordan indsatsen kan imødekomme Emmas støttebehov.

OPFØLGNING

Kommunen følger allerede op på indsatsen en måned efter, at Emma er flyttet ind hos plejefamilien, igen efter tre måneder og seks måneder herefter. Ved opfølgningen taler sagsbehandleren med Emma alene og indhenter desuden en statusudtalelse fra skolen.

TIDSPERSPEKTIV

Der er fremdrift i sagen fra den seneste underretning fra skolen frem til afgørelse, iværksættelse af anbringelsen og i forbindelse med opfølgning.

§ 152

Om mellemkommunal underretning.

§ 155, STK. 2

Om akutvurdering af underretninger.

§ 155A, STK. 2

Om inddragelse af barnet ved underretninger.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

1

FORHISTORIE

Familien flytter til kommunen, da Emma er syv år. Det fremgår af en mellemkommunal underretning, at moren har haft en belastet opvækst med vold og alkoholmisbrug, og at hun er psykisk ustabil. Emmas far er tidligere stofmisbruger, og Emma har ingen kontakt til ham. Sundhedsplejen har siden Emmas fødsel været bekymrede for Emmas trivsel og morens omsorgsevne.

De følgende år er Emmas trivsel meget svingende, og der indgår en række underretninger. Sagsbehandleren udarbejder en børnefaglig undersøgelse, og PPR laver sideløbende en udredning af Emma.

Kommunen iværksætter forskellige typer familiebehandling heriblandt "De Utrolige År", for at styrke morens forældrekompetencer.

2

OPSTART

Da Emma er ti år, og familiebehandlingen har været i gang i to år, modtager kommunen endnu underretning fra skolen. Emma er nu i massiv mistriivsel. Moren er gravid i tredje måned og har meget begrænset overskud til Emma.

Sagsbehandleren vurderer, at underretningen ikke er akut. Sagsbehandleren kontakter skolen telefonisk, og de aftaler, at sagsbehandleren skal deltage på skolens næste dialogmøde om Emma.

3

INDDRAGELSE

To uger efter underretningen taler sagsbehandleren med Emma. Emma fortæller, at hun er ked af det hele tiden, både i skolen og derhjemme. Hun har ingen venner og har tanker om at gøre skade på sig selv. Da sagsbehandleren spørger, om hun glæder sig til at blive storesøster, trækker hun på skuldrene. Bagefter har Emma ikke lyst til at tale mere.

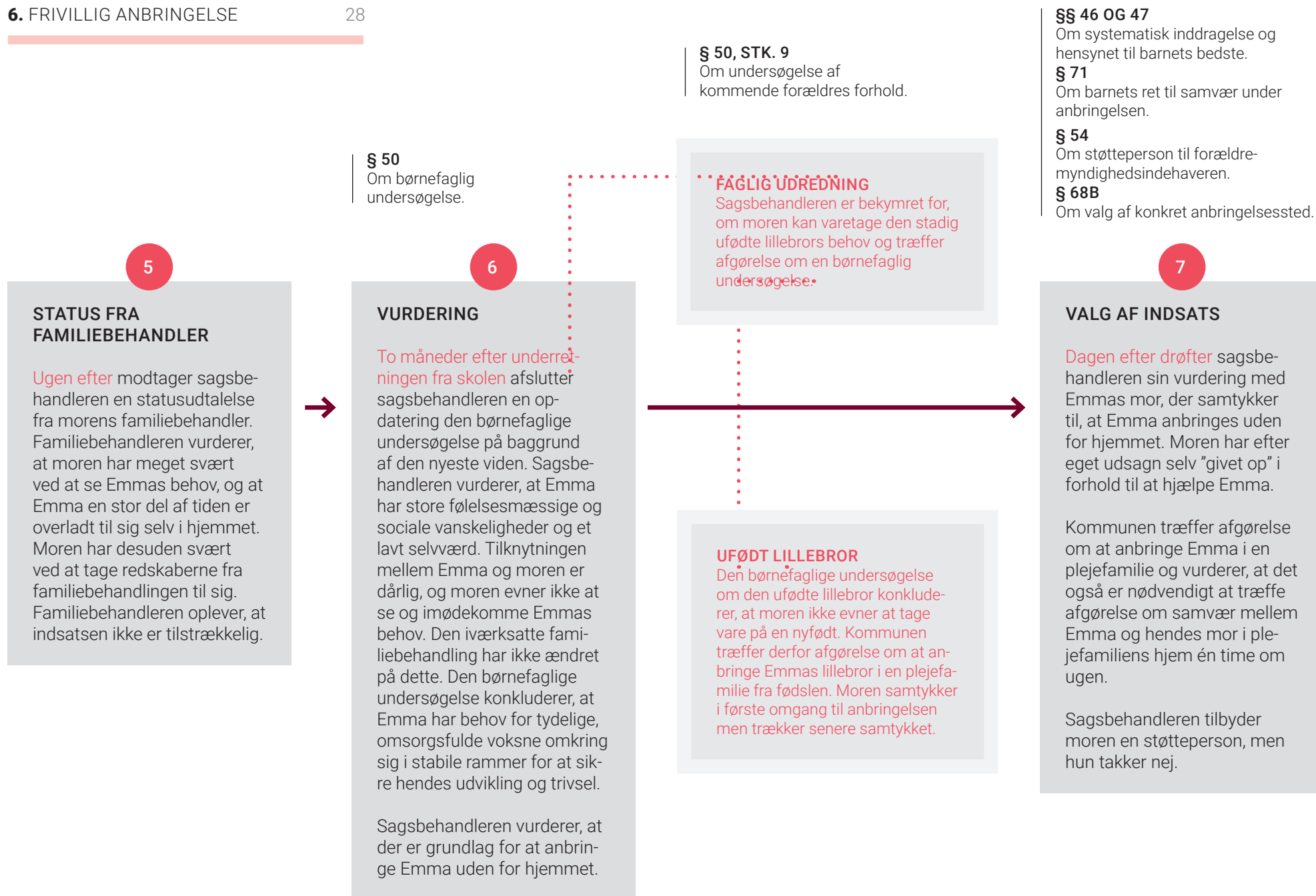

4

FAGLIG UDREDNING OG INDDRAGELSE

Tre uger efter underretningen afholder skolen et dialogmøde. Her deltager sagsbehandler, Emmas mor, PPR-psykolog, kontaktpædagog og skoleleder. Skolen beskriver, at Emma ikke kan indgå i relationer med de andre børn, fremstår usoineret og har voldsomme raseriudbrud. PPR-psykologen vurderer, at Emma har en følelsesmæssig belastningsreaktion.

Emmas mor virker opgivende i forhold til at hjælpe Emma til bedre trivsel. Samtidig vil hun gerne samarbejde med kommunen om at finde den rette støtte til Emma.

§48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

§ 140

Om handleplaner.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§ 70, STK. 2

Om tilsynsbesøg på anbringelsesstedet og samtale med barnet.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

§ 70

Om opfølgning på foranstaltninger og revision af handleplaner.

§ 70, STK. 2

Om tilsynsbesøg på anbringelsesstedet og samtale med barnet.

§§ 46 OG 47

Om systematisk inddragelse og hensynet til barnets bedste.

8

INDDRAGELSE

To dage efter afgørelsen taler sagsbehandleren med Emma om, at hun skal bo hos en plejefamilie. Emma bliver ked af det men modsætter sig ikke. Hun fortæller sagsbehandleren, at hun ikke ved, hvor hun helst vil bo.

9

HANDLEPLAN

En uge efter afgørelsen udarbejder sagsbehandleren en handleplan i samarbejde med Emma og hendes mor.

En måned efter afgørelsen flytter Emma ind hos en plejefamilie.

10

OPFØLGNING

En måned efter, at Emma er flyttet ind hos plejefamilien, kontakter sagsbehandleren plejefamilien for at følge op. De fortæller, at Emma har haft svært ved at falde til, og at hun er stukket af flere gange.

Ved opfølgningen tre måneder efter anbringelsen går det bedre. Sagsbehandleren taler med Emma, som siger, at det er okay at være hos plejefamilien. De er søde, og hun kan godt lide deres hund. Skolen vurderer i en statusudtalelse, at Emma er faldet mere til ro.

11

OPFØLGNING

Seks måneder efter seneste opfølgning er Emmas trivsel fortsat i bedring. Der er stadig samvær med moren én time om ugen, men plejefamilien oplever, at Emma er meget indelukket og vred efter samværerne. Emma er fortsat glad for at være hos plejefamilien.

På baggrund af plejefamiliens oplevelse overvejer kommunen at sætte samværet ned.

Sagsakterne slutter.

7. Anbringelse uden samtykke

Om sagen

Sagen handler om Oliver, som er 13 år, da han bliver anbragt uden samtykke. Inden han bliver anbragt, bor han sammen med sin mor, stedfar og sine tre søskende. Moren har fuld forældremyndighed.

En begrundet mistanke om seksuelle overgreb fører til, at kommunen akut anbringer Oliver og hans søskende uden for hjemmet uden samtykke fra moren for at sikre dem mod yderligere overgreb.

INDDRAGELSE

Der sker løbende inddragelse af Oliver og Oliveres mor igennem hele sagsforløbet. Oliver bliver inddraget ved underretningen og i forbindelse med den faglige udredning. Kommunen inddrager Oliveres mor ved underretningen og forsøger efterfølgende at få hendes samtykke til en anbringelse. Moren inddrages desuden løbende under udredningen.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen undersøger Oliveres forhold gennem hjemmebesøg, en statusudtalelse fra Oliveres skole og udredning af overgrebene i børnehuset. Kommunen udarbejder børnefaglige undersøgelser både for Oliver og hans tre søskende.

VALG AF INDSATS

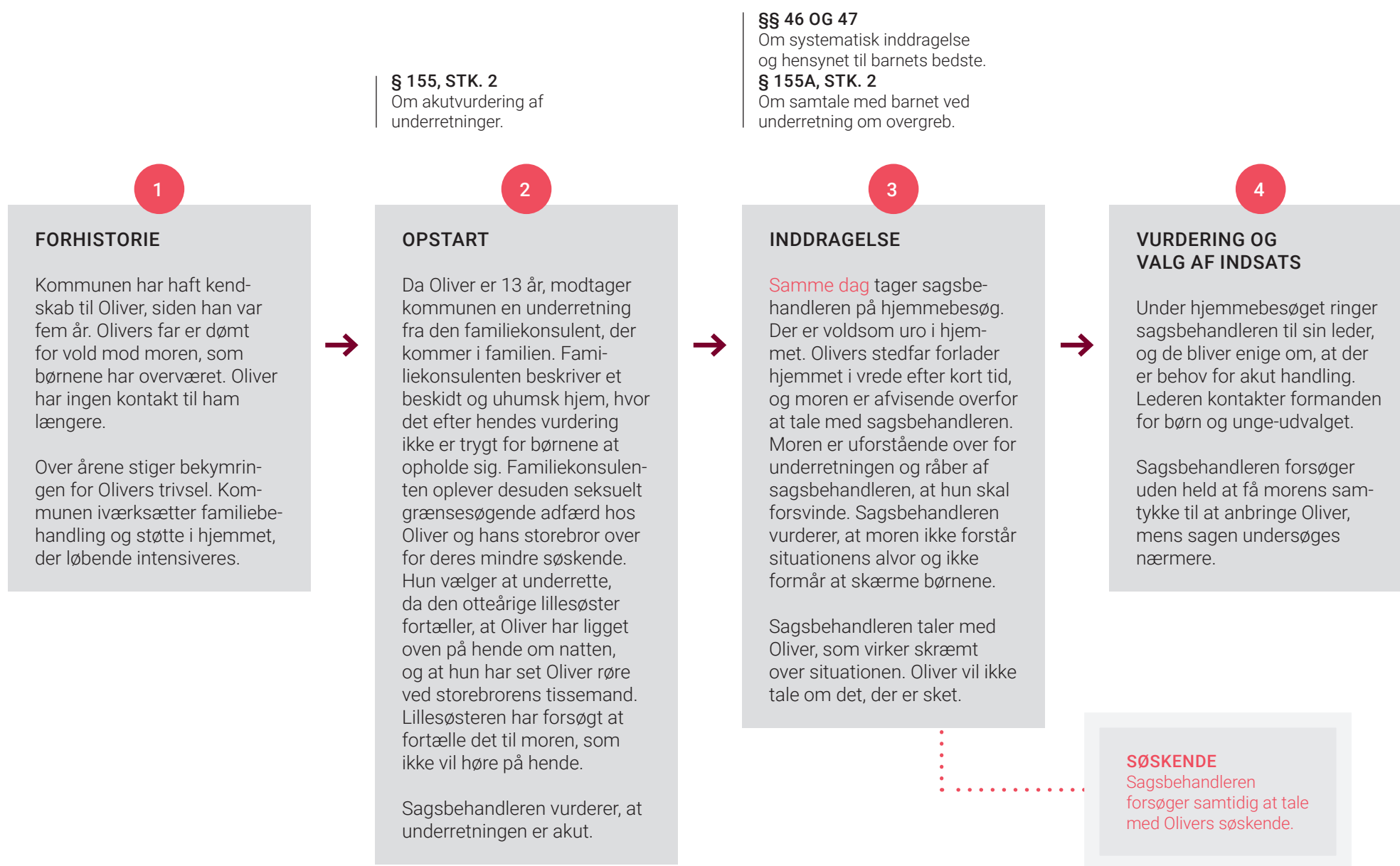
Der er overensstemmelse mellem Oliveres problemstillinger og valget af indsats. Kommunen udarbejder en foreløbig handleplan for indsatsen forud for mødet i børn og unge-udvalget i overensstemmelse med lovgivningen.

OPFØLGNING

Sagsakterne slutter inden opfølgning.

TIDSPERSPEKTIV

Der er fremdrift i sagen fra den udslagsgivende underretning. Kommunen handler akut på underretningen og iværksætter en indsats samme dag. Dagen efter træffer kommunen afgørelse om en ny børnefaglig undersøgelse og kontakter samtidig det regionale børnehus.

§ 75

Om formandsafgørelse om foreløbig anbringelse uden samtykke.

§ 48, STK. 2

Om mulighed for at undlade samtalen med barnet inden afgørelsen.

5

FORMANDSAFGØRELSE

Samme dag træffer formanden for kommunens børn og unge-udvalg afgørelse om at anbringe Oliver uden samtykke på en akutinstitution. Oliver informeres om, hvorfor han bliver anbragt på vej til anbringelsesstedet. Han udtrykker bekymring for, om han skal se sin mor igen.

Børn og unge-udvalget godkender formandsafgørelsen et par dage efter og anbringelsen opretholdes.

SØSKENDE

Afgørelse om at anbringe Oliveres tre søskende uden samtykke.

ANKESTYRELSEN

Oliveres mor klager over afgørelsen til Ankestyrelsen.

§ 50

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 50 B

Om inddragelse af det regionale børnehus.

6

FAGLIG UDREDNING

Dagen efter formandsafgørelsen kontakter sagsbehandleren det regionale børnehus, som derfra overtager koordineringen af udredningen af overgrebene. Sagsbehandleren træffer afgørelse om en ny børnefaglig undersøgelse ud fra de nyeste oplysninger i sagen.

I en ny statusudtalelse skriver Oliveres skole, at han har ændret adfærd fra tidligere højt konfliktniveau til nu at trække sig meget socialt. Skolen er bekymret for Oliver og mistænker samtidig alkoholmisbrug hos morens kæreste.

Sagsbehandleren taler løbende med Oliveres mor, som er meget oprørt.

SØSKENDE

Sagsbehandleren træffer samtidig afgørelse om at udarbejde nye børnefaglige undersøgelser på Oliveres tre søskende. Børnehuset inddrages også i deres sager.

§ 71, STK. 4

Om afbrudt eller overvåget samvær.

§§ 72 OG 74, STK. 2

Om den unge over 12 år og forældremyndighedsindehavers ret til at udtale sig og få gratis advokatbistand.

7

VALG AF INDSATS

To uger efter formandsafgørelsen indstiller forvaltningen til børn og unge-udvalget, at anbringelsen af Oliver fastholdes med en genbehandlingsfrist på seks måneder. Derudover, at samværet mellem Oliver og hans mor og stedfar skal være overvåget også for en periode på seks måneder. Indstillingen indeholder en foreløbig handleplan. Sagsbehandleren afventer Børnehuset for at kunne færdiggøre den børnefaglige undersøgelse.

På mødet i børn og unge-udvalget deltager Oliveres mor med en advokat. Oliver deltager også med en advokat og en bisidder. Oliver fortæller, at han gerne vil hjem igen, og at han gerne vil se sin mor og stedfar.

§ 71

Om barnets ret til samvær og kontakt med forældre og netværk under anbringelsen.

§ 48

Om samtale med barnet inden afgørelse.

8

AFGØRELSE

Børn og unge-udvalget tiltræder forvaltningens indstilling om anbringelse og overvåget samvær. Oliver's mor klager til Ankestyrelsen over begge afgørelser.

§ 168, STK. 4

Om foretræde ved ankemøde i Ankestyrelsen for unge over 12 år.

ANKESTYRELSEN

Oliver deltager på et møde i Ankestyrelsen, hvor både klagen over formandsafgørelsen, anbringelse uden samtykke og overvåget samvær skal behandles. Ankestyrelsen stadfæster alle tre afgørelser.

9

SAMVÆR

En måned efter formandsafgørelsen har Oliver overvåget samvær med sin mor og stedfar. Der er højt konfliktniveau imellem moren og stedfaren, og Oliver reagerer efterfølgende med voldsom vrede. Sagsbehandleren taler med Oliver og træffer afgørelse om, at Oliver skal have samvær med moren og stedfaren hver for sig.

10

BØRNEHUS

Tre måneder efter formandsafgørelsen modtager sagsbehandleren det afsluttende notat fra børnehuset. Som led i udredningen i børnehuset har Oliver deltaget i tre samtaler hos en psykolog. Her er det kommet frem, at seksuelle overgreb mellem børnene har stået på i en længere periode. Derudover er der også begrundet mistanke om, at stedfaren har begået overgreb, og at moren har været vidende om dette uden at gribe ind.

§ 71, STK. 4

Om afbrudt eller overvåget samvær.

BØRN OG UNGE-UDVALGET

Børn og unge-udvalget træffer afgørelse om at afbryde samværet mellem Oliver og stedfaren.

11

VURDERING

På baggrund af notatet fra børnehuset afslutter sagsbehandleren den børnefaglige undersøgelse, og kommunen bevilger psykologbehandling til Oliver. Sagsbehandleren går desuden i gang med at finde en plejefamilie til Oliver, der indtil nu har boet på akutinstitutionen.

Sagsakterne slutter.

Udgivelse: Social- og Indenrigsministeriet

Udgivelsesår: 2020

Materialet er udarbejdet af Ankestyrelsen

ISBN: 978-87-7811-383-2

Materialet kan downloades på Ankestyrelsens hjemmeside under publikationer.

Der kan frit citeres fra publikationen med angivelse af kilde.

